

Valgdag

Aldrig har det været så svært og jeg har endnu ikke besluttet, hvor jeg skal sætte mit kryds - men sættes skal det.

Blå- eller **rød** blok, eller som Information skrev, da de valgte at skrive det der står bag linjerne på linjerne: Et valg mellem grøn og sort.

Et perspektiv, men så simpelt er det jo heller ikke. Politik er langt mere komplekst, hvilket det at være vælger dermed også bliver.

Fred og Frihed - kommer ikke af sig selv! Der skal kæmpes.

Frihed, Lighed og Broderskab. Idealer i splid med sig selv. Men trods alt idealer, udtryk for oplysningstidens tanker. Drømmen om staten uden undertrykkelse, byggende på magtens tredeling. Men det er jo løgn i dag.

Den frie presse skulle holde orden i magtens hus, men når politik bliver en levevej, så allierer den sig med pressen og bruges til spin. Politik er

blevet en handelsvare - underlagt markedet. Hvem kan købe flest annoncer, købe de bedste presserådgivere, få de kendteste ansigter

(hvilket ikke nødvendigvis er de mest kvalificerede) til at stille op. Havde Platon ret - filosofferne er de eneste der er kvalificerede til at styre staten?

Rød eller blå? Jeg kom til at tænke på K.E. Løgstrups sidste foredrag. Det handler om skole, men her siger han noget om politik. Jeg vil ikke gøre rede for sammenhængen, men vedlægge foredraget til de interesserede:

De ombyttede politiske roller

Men der er også, og det er måske værre, et forhold, der forvirrer drøftelsen. Det er, at de politiske partier, der kalder sig borgerlige, og de politiske partier, der kalder sig venstreorienterede, har byttet roller. De politikere, hvis politik er samfundsopløsende, er at finde i de borgerlige partier. De politikere, hvis politik er bornert, er at finde i venstreorienteringen. Jeg har udtrykt mig forsigtigt for at undgå generaliseringer og holde pladsen åben for den erkendelse, at politikerne inden for de borgerlige partier er en broget flok, som de er det inden for venstreorienteringen. Det er så meget vigtigere at give rum for den erkendelse, fordi vi, med den kultursituation, vi er havnet i, må satse på uenigheden inden for det enkelte politiske parti. Også hvad vort emne angår.

Det er sagt tilbage i 1981, så det gælder selvfølgelig ikke i dag ...

Globaliseringen! Verden er, med Anthony Giddens ord løbet løbsk. Vi kan selvfølgelig prøve at lukke øjnene og enten bygge mure om Danmark eller om Europa, eller helt at overse problemet. Det er jo ikke mit problem, ikke min skyld at der er tørke i Afrika, krig i Syrien, jordskælv i Nepal. Nej, det sidste er jeg nok ikke medskyldig i.

Alvorligt – ja og ubeskriveligt morsomt. For dem der virkelig vil, om ikke bygge mure om nationen, så holde fast ved det danske – de sælger landets infrastruktur: energiforsyning, telefonnet, transportsystem. Hvis det ikke er morsomt, hvad er så?

Økonomi er vigtig ingen tvivl om det! Men det er også svært. Det er i hvert fald for svært til at jeg kan forstå fredningen af den finansielle sektor. Lehmann Brothers i USA eller Roskilde Bank i Danmark. Er de de få undtagelser der har snydt og bedraget? Det tror jeg så på i min naivitet. Lige som jeg prøver på at tro, at ubegrænset vækst er mulig i et begrænset system som jorden nu en gang er.

Den politiske styring. I flere amerikanske stater, bl.a i Florida, er det forbudt embedsmænd at sige ordene Klimaændring og Global opvarmning. Advarsel, tvungen psykiatisk behandling eller firing kan være konsekvensen. Sådan har vi de heldigvis ikke i Danmark. Jo vi har. Endnu ikke så absurd, men den politiske styring af den offentlige sektor er tiltagende. Vi oplever det massivt i uddannelsessektoren. Der er mange, der synes det er et spændende miljø at arbejde i. Det er det

også – spændende at se, hvor langt man kan gå over sine egne grænser. Hvor lang tid kan jeg sno mig uden at gå på kompromis med mig selv. Det er gået indtil nu, jeg tager narrens rolle, men har jeg Luthers mod: ...*det hverken er sikkert eller tilrådeligt at handle imod sin samvittighed. Gud hjælpe mig, amen.*

Tilbage til dagens dilemma. Jeg har et kryds at sætte - men ingen steder at sætte det. Hvem er økonomisk ansvarlig – også for den fjernere fremtid? Hvem er global ansvarlig og vil turde tilsidesætte lokale danske interesser i håbet om global økologisk og social stabilitet på lang sigt?

OG

Der er lige en forhindring mere! Jeg kan ved dette valg ikke stemme på noget parti, der har vedtaget en skolereform og bundet den sammen med Lov 409. Den kombination er ødelæggende for skolen. Det sidste er måske en kortsigtet straffeaktion, men hvordan selv bevare håbet, hvis jeg anerkender en håb-løs lovgivning.

Jeg har vist kun den yderste venstrefløj og så Narren tilbage. En meget uvant situation.

Ovenpå det chok må jeg hellere læse lidt Kierkegaard.

Det er et par klip fra anden del af Enten - Eller, hvor Kierkegaards *Etiker* skriver til *Æstetiker*:

Dit Valg er et æstetisk Valg; men et æstetisk Valg er intet Valg. Overhovedet er det at vælge et egentligt og stringent Udtryk for det Ethiske. Overalt hvor der i strengere Forstand er Tale om et Enten-Else, der kan man altid være sikker paa, at det Ethiske er med i Spillet. Det eneste absolute Enten-Else, der gives, er Valget mellem Godt og Ondt, men det er ogsaa absolut ethisk.

...

Mit Enten-Else betegner ikke nærmest Valget mellem Godt og Ondt, det betegner det Valg, hvorved man vælger Godt og Ondt eller udelukker dem. Spørgsmaalet er her, under hvilke Bestemmelser man vil betragte hele Tilværelsen og selv leve. At Den, der vælger Godt og Ondt, vælger det Gode, er vel sandt, men dette viser sig først bag efter; thi det Æstetiske er ikke det Onde, men Indifferentsen, og derfor var det jeg sagde, at det Ethiske konstituerer Valget. Der er derfor ikke saa meget Tale om at vælge mellem at ville det Gode eller det Onde, som om at vælge det at ville, men hermed er igjen det Gode og det Onde sat.

Carsten